

Дмитро ВЕРНИГОР,
мистецтвознавець

УКРАЇНСЬКИЙ ТАНОК – СВІТОВА ВІЗИТІВКА (до ювілею Національного заслуженого ансамблю танцю імені Павла Вірського)

Анотація. У статті йдеться про життєвий та творчий шлях П. Вірського та ансамблю, який він очолює, у контексті культурної дипломатії. Автор аналізує, що прагнення до створення реалістичних і народних за характером вистав вплинуло на освоєння та розвиток народного танцю митцем. Артисти ансамблю танцю УРСР виступали перед глядачами багатьох країн світу. Виступи колективу за кордоном не тільки мали великий художній успіх, але й справили величезний політичний резонанс.

Ключові слова: культурна дипломатія, український народний танець, мистецтво, художнє бачення, Вірський.

Безшумно піднялася театральна завіса й на сцені в нестримному вихорі українського гопака закружляли парубки й дівчата. Упродовж десятиліть цей колектив, здобуваючи бурхливе схвалення у глядача багатьох країн світу, демонструє дивовижну чарівність українського танцю, розкриває його невичерпні скарби. Звісно, це здобутки усього колективу, водночас керівника – Павла Вірського, який поєднав класичний танець із народно-сценічним та побутовим¹. Варто розповісти про шлях до високого мистецтва цієї неординарної постаті.

Весняним ранком 1927 року, коли на вулицях Одеси квітує акація і на газонах перед Оперним театром розпускаються червоні тюльпани, Потьомкінськими сходами піднімалися троє хлопців. Вони, як і багато хто в юності, були трохи романтиками й поетами, палко любили рідне Чорне море, сонячне і зелене місто, але понад усе захоплювалися балетом. Поспішали друзі на чергову репетицію балетної трупі оперного театру, де були на практиці як студенти-випускники хореографічного відділення Одеського музично-драматичного інституту.

Вони були учнями досвідченого педагога-хореографа професора В.І. Преснякова, нерозлучні приятелі: Павло Вірський, Микола Іващенко й Борис Таїров, які згодом назавжди зв'язали своє життя і творчість з українським балетним театром².

Згодом молодий танцюрист, який мріяв про балетмейстерську працю, створення оригінальних українських балетів, їде до Москви в хореографічний технікум ім. А.В. Луначарського, де під керівництвом досвідчених майстрів класичного танцю удосконалює та збагачує свої знання.

У технікумі П. Вірський знайомиться з юною талановитою танцюристкою Т. Демпель, яка у майбутньому стала його постійною партнеркою і першою виконавицею провідних партій у багатьох постановках. Тут же він зближається з Миколою Болотовим – майбутнім співавтором його великих хореографічних полотен³.

У середині 30-х років Вірський набув значного досвіду постановочної роботи. В його композиціях уже відчувалася творча самостійність і справжнє мистецтво⁴.

Прагнучи до створення реалістичних і народних за характером вистав, Вірський розумів, що шлях до них лежить через освоєння та дальший розвиток народного танцю. І, опираючись на досвід народних умільців, впевнено створював образи українського сценічного танцю, розширював і збагачував його виражальні можливості.

Деякі хореографічні номери Вірський ставить уже в перші дні своєї балетмейстерської практики, але по-справжньому працювати над створенням українського сценічного танцю він починає з 1936 року і особливо після здійснення чудових танцювальних картин у театральній виставі «Запорожець за Дунаєм».

У 1937 році Вірський і Болотов організують перший в Україні Ансамбль народного танцю, залишаючи Київський театр опери та балету ім. Т.Г. Шевченка, де вони очолювали балетну групу. Балетмейстери приймають до ансамблю талановиту молодь, а також групу досвідчених артистів балету, серед яких був їхній давній друг, блискучий виконавець народних танців М. Іващенко. До балетмейстерської роботи було залучено Б. Таїрова та І. Курилова.

За короткий час колектив ансамблю підготував велику програму з різних народних танців. У всіх номерах відчувалося прагнення постановників до створення реалістичних танцювальних образів, сюжетності хореографічної композиції.

Митці планували також поставити низку одноактних балетів. Так, композитор Скорульський спеціально для Ансамблю написав балет «Бондарівна», що оспівував духовну красу мужньої доньки українського народу.

Велика Вітчизняна війна перешкодила здійсненню цих планів. Вірського було призначено художнім керівником і головним балетмейстером Ансамблю червоноармійської пісні й танцю Південно-Західного фронту. Своєю творчістю ансамбль надихав воїнів на боротьбу з фашистськими агресорами, зміцнював віру в перемогу над ворогом. З кожним днем колектив, яким керував Вірський, здобував усе більшу любов і популярність серед воїнів⁵.

Творче обличчя Державного ансамблю танцю УРСР сформувалося та викристалізувалося наприкінці 50-х років. 1959 року за видатні заслуги у розвитку вітчизняної хореографії, значні творчі здобутки колективом було присвоєно почесне звання заслуженого ансамблю Української РСР. Сім'ю заслужених художніх колективів гідно поповнив самобутній, творчо зрілий хореографічний ансамбль з власним неповторним та багатогранним репертуаром.

Влітку 1957 року ансамбль успішно виступив на VI Всесвітньому фестивалі молоді і студентів у Москві. Молодіжна група колективу здобула звання лауреатів конкурсу VI Всесвітнього фестивалю, нагороджена золотими медалями і дипломом I ступеня (солісти В. Котляр, Л. Застрожнова, Г. Чапкіс, Н. Бірка, Л. Сарафанов, Б. Мокров, В. Голик)⁶.

Артисти ансамблю танцю УРСР виступали перед глядачами багатьох країн світу. Польща, Чехословаччина, Китай, В'єтнам, Куба, Англія, Франція, Австрія, Португалія, Іспанія, Бельгія, США, Канада, Мексика, Аргентина, Бразилія, Перу, Чилі, Колумбія, Венесуела тощо. Складно сказати, у якій із цих країн успіх був більшим.

Що ж зумовлює успіх українського танцювального мистецтва? Чим завойовують артисти ансамблю серця мільйонів зарубіжних глядачів?⁷ Виступи колективу за кордоном не тільки мали великий художній успіх, а й справили величезний політичний резонанс. Актори українського ансамблю стали повпредами українського мистецтва і з честю пронесли його прапор на багатьох широтах земної кулі, їхнє мистецтво знаходило шлях до сердець глядачів. «Перед нами танцював народ, який бачив у мистецтві природне продовження свого життя, сповненого радості, боротьби, мрії і праці. Так може танцювати тільки вільний і щасливий народ» – змушена була визнати газета «Нью-Йорк Міррор»⁸.

Нагадуємо коротко історію ансамблю. Павло Вірський і Микола Болотов ще в 1937 році зібрали групу танцюристів, які танцювали народні українські танці. З 1955 до 1975 року Вірський очолював Ансамбль українського народного танцю, який названо його ім'ям. Після смерті Вірського ансамбль очолює Мирослав Вантух. Його репертуар складається з найкращих постановок Вірського, з номерів нинішнього керівника та інших хореографів. Танці поставлені на музику народних українських

пісень та авторські музичні твори. Зокрема, в програму включено сольний номер на музику В. Соловйова-Седова «Гопак» з балету Б. Фенстера «Тарас Бульба», поставленого в 1955 році для Ленінградського театру ім. С.М. Кірова.

Вірський був не тільки талановитим хореографом, він ставив багато номерів як театральні сцени. У програму було включено кілька подібних «новел» на базі українських танців, таких як «Подоланочка» (зворушлива історія про те, як бідна дівчина та пастух покохали одне одного). Почуття гумору загалом притаманне українському народові, воно відбилася у народному фольклорі. Гумористичні сценки Вірський ставив з великим смаком і талантом (наприклад, гумористична сцена чумаків, у яких одна пара чобіт на всіх). Тема змагання між парубками або моряками («Київські парубки», «Моряки») дає хореографу прекрасну можливість продемонструвати майстерність українських танцюристів.

У програму зарубіжних виступів було включено такі шедеври Вірського, як «Повзунець», «Запорожці» та «Гопак». Усі ці танці – козацькі, тож – чоловічі. Вірський своєю волею ввів жінок у загальний танок «Гопак» – груповий танець, який від цього тільки виграв у красі та різноманітності рухів. У цих танцях в театралізованому вигляді відобразилися військові навчання та дозвілля козацьких військ. Без сумніву, гарний величний номер «Запорожці», в якому відтворено козацьке військо на чолі з Богданом Хмельницьким, демонструють військову силу та хоробрість.

Блискучий знавець українського фольклору різних регіонів України, Вірський використовував у своїх творах танки її різних куточків. Так, до програми було включено велику сюїту на народну музику карпатської місцевості. Тут представлено танці гуцулів, народностей Закарпаття та Буковини. Хореограф великого значення надавав етнографічній точності.

І, звісно, вершиною програми виявився заключний «Гопак», поставлений Вірським для всієї трупи. У танці відбилася вся пишність українського народного мистецтва, вільна душа українського народу. У сольних танцях використано різноманітні крутістрижки та обертання. Глядачі були так захоплені стихією українського танцю, що після його закінчення буквально всім залом вигукували «браво» всіма мовами. Розвиваючи традиції Вірського, Вантух теж ставив хореографічні сцени (до програми концерту включено його забавну сценку «Швець»)⁹.

Розквіт українського народного танцю безпосередньо пов'язаний із багатогранною творчою діяльністю видатного українського балетмейстера, організатора й керівника Державного, заслуженого академічного ансамблю танцю України з 1955 до 1975 року, народного артиста СРСР, лауреата Державної премії СРСР, лауреата Державної премії України імені Тараса Григоровича Шевченка Павла Павловича Вірського¹⁰.

Певним взірцем слугує публікація Кирила Митровича «Триумфальний виступ балету Вірського» в журналі «Сучасність». «Державний заслужений ансамбль танцю Української РСР під керівництвом Павла Вірського втретє тепер виступає в Парижі (попередні два виступи відбулися в 1959 й 1964 роках). І втретє паризька публіка й критика вітають його з захопленням.

Виконавці, дівчата й хлопці, виявляють досконалу техніку й дисципліну. Преса це зазначила, іноді шкодуючи, що таке виконання зменшує спонтанний характер танку («Комба»). Про солістів треба б сказати, що це справжні віртуози й акробати. В деяких сценах вони виводять «па де де», гідні класичної сцени».

Народний артист УРСР С. Турчак у статті «Велике мистецтво» писав про принципи народності в творчості П. Вірського: «Народність не як сліпе копіювання, повторення фольклору, а як глибоке проникнення в суть української національної хореографії, що лежить в основі усієї роботи колективу...»¹¹.

Глибока обізнаність із життям свого народу, розуміння національного хореографічного та музичного фольклору засвідчують, що український ансамбль – це «справжня енциклопедія народного танцю, енциклопедія найунікальніша, де зібрано й любовно збережено винятково цінні скарби – зразки народної хореографії»¹².

Подаємо деякі відгуки зарубіжної преси. У статті «Думки і поради» П. Вірський висловлювався: «Не всі колективи зберігають чистоту української хореографії. Ми не хочемо сказати, що композиція й рухи національних танців не мають розвиватися, вони, як і мистецтво в цілому, постійно перебувають у процесі руху, розвитку, удосконалення... У хороших традиціях українського танцю – такі технічно складні рухи, як “повзунець”, різноманітні присядки, обертання в присядці та в повітрі, стрибки, повороти. Однак користуватися ними треба так, щоб вони були природною кульмінацією танцю, а не “стороннім тілом”, зовсім не пов’язаним із його розвитком і характером»¹³.

Публікуючи відгуки на концерти ансамблю, газети різних країн світу одностайно писали про майстерність «трупі П. Вірського», яка, на їхню думку, «не має собі рівних», є «вищим ступенем досконалості в мистецтві»¹⁴.

«П. Вірський є видатним балетмейстером світу, який вміє настільки цікаво театралізувати фольклор, що впливає радість творчості в серця глядачів»¹⁵.

В’єтнамська газета «Вісті Хайфона» писала: «У всіх номерах програми ми ясно відчуваємо життя народу України. У цих барвистих, простих, ясних хореографічних образах ми побачили глибину душі українського народу. Ми не можемо не захоплюватися тим, що до збирання й обробки народних танців митці хореографічного мистецтва України виявляють серйозне й турботливе ставлення, ми відчули, що кожний номер програми – це душа українського народу»¹⁶.

В англійській газеті «Манчестер Гардіан» критик зазначив: «Те, що відбувалося вчора в Альберт-холі, можна по-справжньому назвати козакою атакою, якою українські артисти завоювали публіку. Ці молоді артисти гідно посіли провідне місце серед найкращих танцюристів світу»¹⁷.

«Таку виставу неможливо рецензувати, за неї можна тільки дякувати – усе плід справжнього артистичного таланту, де немає місця дешевим ефектам», – писала газета «Дейлі Міррор»¹⁸.

Критик французької газети «Юманіте» писав: «Зачарована, захоплена, наелектризована публіка влаштувала танцюристам України триумфальний прийом, який довів її справжнє захоплення ними»¹⁹.

Перуанська газета «Ультіма ора» дала такий відгук на виступ українських артистів: «Аси танцювального мистецтва – еталон краси й грації... Кращого бути не може»²⁰.

«Поєднуючи в собі витонченість і гнучкість, ліризм, силу і ніжність, гумор і хореографічну майстерність, українські танцюристи донесли до глядача основну ідею вистави: показали в деяких номерах різні сторони глибокого національного народного мистецтва, високорозвинених традицій і культури, відроджених так легко, і природно»²¹.

Французька газета «Міді Лібр» наголошувала: «П. Вірський не замикається в межі фольклору у вузькому розумінні слова. Багаті українські традиції для нього – це тільки основа, від якої починається злет балетмейстерської творчості, який розгортає перед нами чудесний світ, гармонійний і досі невідомий, – це вищий ступінь досконалості в мистецтві»²².

«Парізьєн Лібр» зазначала, що П. Вірський «...доклав багато зусиль для того, щоби зробити цікавий репертуар ансамблю. Народний танець став у нього тим загальнолюдським словником, яким користується мистецтво, що прагне до найбільш експресивного виразу»²³.

Французька газета «Монд» писала: «При необхідній театральній стилізації фольклорного танцю Вірський сміливо й широко відчиняє навстіж двері доброму смаку. Не зраджуючи народних традицій під час нестримних веселощів і святковості, які панують на сцені, ансамбль зумів зв'язати складні, віртуозні па з тонким естетичним смаком»²⁴.

«Треба було б брати приклад з цього колективу й зробити, нарешті, спробу створити свій балет народного танцю Франції», – підкреслював паризький театральний критик Гі Діпон²⁵.

Відгуки преси свідчили про те, що не тільки віртуозна техніка захоплювала глядачів. «У барвистих картинках українського життя перед нами проходять одна за одною сценки: це вмілі “Рукодільниці”, войовничі “Запорозжці”, поетичні дівчата, потішні “Ляльки”. Вистава закінчується надзвичайним “Гопаком”, залучаючи всіх присутніх у радісний вихор веселощів»²⁶.

Рецензент американського журналу «Сатердей Ревю» зазначив високий професійний рівень ансамблю: «Хореографічна техніка, розроблена на основі народних танців, не має нічого спільного зі звичайним любителством. Це результат серйозної режисерської роботи, глибокої й детальної продуманості»²⁷.

Театральний критик «Нью-Йорк таймс» Д. Мартін погоджувався з колегою: «П. Вірський черпає матеріал винятково з народу і перетворює його на театральне видовище частково засобами професіонального навченого академічного балету, а частково за допомогою свого власного артистичного сприйняття і таланту хореографа»²⁸.

Газета «Нью-Йорк Міррор» на той час змушена була визнати, що «перед нами танцював народ, який бачив у мистецтві природне продовження свого життя, сповненого нестриманої радості, боротьби, мрії й праці. Так може танцювати тільки вільний і щасливий народ»²⁹.

Відпрацьованість програми, професійна злагожденість і точність виконання вражала глядачів: «Ці паралелі, косі, криві лінії, ці розходження й сходження, ці хороводи, спіралі, вихори виконуються з такою впевненістю, яку дає лише тривала цілеспрямована робота»³⁰.

Артисти ансамблю «створюють враження, що за цією легкістю немає важкої праці. Це найкращий у мистецтві результат, до якого може прагнути артист», – писала канадська газета «Торонто Дейлі Стар»³¹.

«Парі-прес» у Франції констатувала: «Кожна з наших шкіл класичного балету могла б багато чого навчитися у цих молодих народних танцюристів»³².

«Ці українські танці мають одну особливість – торкатися серця всіх тих, хто їх дивиться... Україна танцює і ніби несе нам чистоту і радість світла», – так у захваті писала бельгійська газета «Драпо руж» у 1969 році³³.

Виступи українських артистів були завжди зразком високого мистецтва. Канадська газета «Едмонтон Джорнел» зазначала: «Порівняно із цими чудовими барвистими українськими народними танцями “твіст” та інші здаються призначеними тільки для інвалідів»³⁴[41].

У статті «Визнання високої майстерності» у 1974 році аргентинська газета «Нуестра» підкреслювала, що виступ українського ансамблю – «видовище, яке не можна описати, воно приголомшує своєю колоритністю, вражає грацією й пластичністю виконання»³⁵.

Преса країни неодноразово писала про неперевершене мистецтво видатного українського балетмейстера П. Вірського і його неоціненний внесок у розвиток української народно-сценічної хореографії. В українській музичній газеті за 1995 рік заслужений журналіст України В. Корнійчук, автор статті «Новатору українського народного танцю» писав про ювілейний концерт на честь 90-річчя з дня народження П. Вірського. У своїй промові перед концертом доктор мистецтвознавства, заслужений діяч

мистецтв України, член Міжнародної академії танцю Ю. Станішевський виголосив: «П. Вірський – видатний майстер хореографії, режисер-постановник і новатор українського народного танцю, котрий заснував не лише унікальний танцювальний колектив, а й уславив Україну високим мистецтвом на всіх континентах»³⁶.

Багато років Ю. Станішевський спостерігав за творчою роботою ансамблю. Про індивідуальний і глибоко оригінальний, новаторський напрям у сучасній світовій хореографії в одній із глав своєї праці «З народних джерел» пише: «Образне танцювальне мистецтво Вірського завжди несподіване і яскраве». Його статті, пов'язані з життям ансамблю, постійно виходили у різних виданнях: «Розквіт українського балету», «Український радянський балет», «Танцювальне мистецтво». У статті «Геній українського танцю» Ю. Станішевський підкреслює геніальність українського балетмейстера. Велике значення для історії, теорії і практики хореографії має книга Ю. Станішевського «П.П. Вірський»³⁷.

Серед ґрунтовних праць слід згадати книгу Г. Боримської «Самоцвіти українського танцю»³⁸. В ній постає особистість П. Вірського, який зробив певний внесок у популяризацію української культури не тільки на Батьківщині, а й далеко за її межами.

Доречно згадати публікацію у газеті «Культура і життя» лауреата літературно-мистецької премії ім. Нечуя-Левицького В. Бурбана «Світ у полоні українського танцю», присвячену 100-річчю з дня народження балетмейстера, де досліджується життя і творчість українського хореографа Павла Вірського³⁹.

У людей ніколи не згасне цікавість до історії. Зберігаючи пам'ять про видатних митців сцени, суспільство перевіряє себе на професіоналізм як артиста, як балетмейстера, перевіряє себе на вартісність звання українця, представника великого народу⁴⁰.

¹ Станішевський Ю. Павло Павлович Вірський / Ю. Станішевський. – Київ, 1962. – 48 с.

² Там само. – С. 4.

³ Там само. – С. 7.

⁴ Там само. – С. 17.

⁵ Там само. – С. 34–35.

⁶ Боримська Г.В. Самоцвіти українського танцю / Г.В. Боримська. – Київ, 1974. – 65 с.– 136 с.

⁷ Там само. – С. 116.

⁸ Там само. – С. 122. // («Нью-Йорк Міррор» (США), 12/II 1966 р.)

⁹ Аловерт Н. На спектаклях ансамблю Вірського. [Електронний ресурс]. / Ніна Аловерт // Газета «Культура» № 46 (708) – Режим доступу до ресурсу: – <http://www.russian-bazaar.com/ru/content/16001.htm>.

¹⁰ Литвиненко В. А. Творчість П.П. Вірського в міжнародному інформаційному просторі [Електронний ресурс]. В. А. Литвиненко – Режим доступу до ресурсу: <http://vuzlib.com/content/view/1557/62/>.

¹¹ Турчак С. Велике мистецтво / С. Турчак. // Радянська Україна. – 1970.

¹² Бибик В. Обаяние подлинного искусства / В. Бибик // Красное знамя. – 1968.

¹³ Вірський П. Думки і поради / П. Вірський. // Мистецтво. – 1960. – № 3.

¹⁴ Газета «Дейлі міррор». – Англія, 10 листопада 1961.

¹⁵ «Фігаро літерер» (Франція), 07.03. 1964

- ¹⁶ «Вісті з Хайфона» (В'єтнам), 19.09. 1956
- ¹⁷ «Манчестер гардіан» (Англія), 17.02. 1961
- ¹⁸ «Дейлі міррор» (Англія), 10.10. 1961
- ¹⁹ «Юманіте» (Франція), 01.04. 1959
- ²⁰ «Ультима ора» (Перу), 20.09. 1965
- ²¹ «Юманіте» (Франція), 01.14. 1964
- ²² «Міді Лібр» (Франція), 27.02. 1964
- ²³ «Парізьєн Лібр» (Франція), 08.04. 1964
- ²⁴ «Монд» (Франція), 17.04. 1964
- ²⁵ «Міді Лібр» (Франція), 01.03. 1959
- ²⁶ «Франс-суар» (Франція), 14.04. 1964
- ²⁷ «Сатердей Ревю» (США), 05. 1962
- ²⁸ «Нью-Йорк таймс» (США), 15.02. 1962
- ²⁹ «Нью-Йорк Міррор» (США), 12/II 1966 р.
- ³⁰ «Нувель літерер» (Франція), 24.10. 1968
- ³¹ «Торонто Дейлі Стар» (Канада), 26.05 1962
- ³² «Парі прес» (Франція), 18–19.10. 1964
- ³³ «Драпо руж» (Бельгія), 10.11. 1969
- ³⁴ «Едмонтон Джорнел» (Канада), 13.12. 1962
- ³⁵ «Нуєстра» (Аргентина), 25.07. 1974
- ³⁶ *Корнійчук В.* Новатору українського народного танцю – 90 / В. Корнійчук // Укр. муз. газета. – 1995. – № 1.
- ³⁷ *Станішевський Ю.П.* Вірський / Ю. Станішевський. – Київ, 1962. – С. 10–11, 14, 28–164.
- ³⁸ *Боримська Г.* Самоцвіти українського танцю / Г. Боримська // Мистецтво. – 1971.
- ³⁹ *Бурбан В.* Світ у полоні українського танцю: 25 лютого 2005 року виповнилося 100 років з Дня народження П. Вірського – геніального українського хореографа / В. Бурбан // Культура і життя. – 2005. – №6
- ⁴⁰ *Литвиненко В.А.* Творчість П.П. Вірського в міжнародному інформаційному просторі [Електронний ресурс]. / В. А. Литвиненко – Режим доступу до ресурсу: <http://vuzlib.com/content/view/1557/62/>

UKRAINIAN DANCE – GLOBAL HALLMARK (dedicated to the anniversary of the National Honoured Dance Ensemble of Pavlo Virskyi)

Abstract. The article is concerned with life and creative path of P. Virskyi and the ensemble he leads in the context of cultural diplomacy. The author analyses that the aspiration to create realistic and folk plays by nature has influenced the artist in his exploring and further developing the folk dance. Therefore, applying the experience of folk talents, Virskyi was committed to create characters of Ukrainian stage dance, expanded and enriched its expressiveness.

Pavlo Virskyi directed some choreographic performances already in the first days of his activity as choreographer, but his actual work on the formation of the Ukrainian stage dance started in 1936, particularly following successful performance of the outstanding theatrical play “Zaporozhets za Dunaieim” (Eng. A Zaporizhian (Cossack) Beyond the Danube).

In 1937, Virskyi and Bolotov organized the first ever in Ukraine folk dance ensemble and quit Taras Shevchenko National Opera and Ballet Theatre of Ukraine, where they headed a ballet group. The choreographers involved in the ensemble skilled young people as well as a team of experienced ballet dancers, among whom was M. Ivashchenko – their old friend and companion, brilliant performer of folk dances. Later B. Tairov and I. Kurylov engaged in choreographic process.

The ensemble captured people’s attention, successfully performing at the VI World Festival of Youth and Students in Moscow in the summer of 1957. The group of youngsters of the ensemble attained the title of winners of the VI World Festival and was awarded gold medals and the first-place diploma (soloists V. Kotliar, L. Zastrozhnova, H. Chapkis, N. Birka, L. Sarafanov, B. Mokrov, V. Holyk).

Artists of the dance ensemble of the Ukrainian SSR performed for the audience from many countries of the world: Poland, Czechoslovakia, China, Vietnam, Cuba, Angola, France, Austria, Portugal, Spain, Belgium, USA, Canada, Mexico, Argentina, Brazil, Peru, Chile, Colombia, Venezuela. All of the countries equally acknowledged the ensemble.

The troupe performances abroad not only were a great success, but also sparked a massive political resonance.

The national press continuously wrote about the unsurpassed art created by renowned Ukrainian choreographer P. Virskyi and his invaluable contribution to the development of Ukrainian folk dance choreography. V. Korniihuk, Honoured Journalist of Ukraine, author of the article “To pioneer of Ukrainian folk dance” noticed the festive concert dedicated to the 90-anniversary of P. Virskyi’s birth. In his speech before the concert, Y. Stanishevskyi, Doctor of Arts, Honoured Art Worker of Ukraine, member of the International Academy of Dance, declared, “P. Virskyi is a distinguished master of choreography, director and pioneer of Ukrainian folk dance, who not only formed a unique dance group, but also glorified Ukraine on all continents by the high art.”

Keywords: cultural diplomacy, Ukrainian folk dance, art, artistic view, Virskyi.